

Flere ædepladser resulterede i højere daglig tilvækst

Undersøgelse: Tilvækst og halebidsforekomst blev undersøgt i en besætning med hele haler, hvor grisene enten fik ekstra ædepladser eller tildelt ekstra halm på gulvet.

Konklusion

- Den daglige tilvækst steg med ca. 30 g/gris ved fordobling af ædepladserne i stier med ad libitum-fodring i rørfodringsautomater, men der var ikke mindre halebid.

Af Helle Pelant Lahrmann, teamleder, hla@seges.dk

I en afprøvning blev det undersøgt, om ekstra ædepladser eller to daglige tildelinger af en lille mængde halm på gulvet kunne øge tilvæk-

sten og sænke forekomsten af halebidsudbrud i smågrise stier sammenlignet med en kontrolgruppe, hvor der ikke blev etableret ekstra ædepladser. I alle grupper havde grisene permanent

adgang til halm i en halmhæk samt ad libitum-adgang til foder. Afprøvningen blev gennemført i en besætning, hvor grisene ikke var halekuperede.

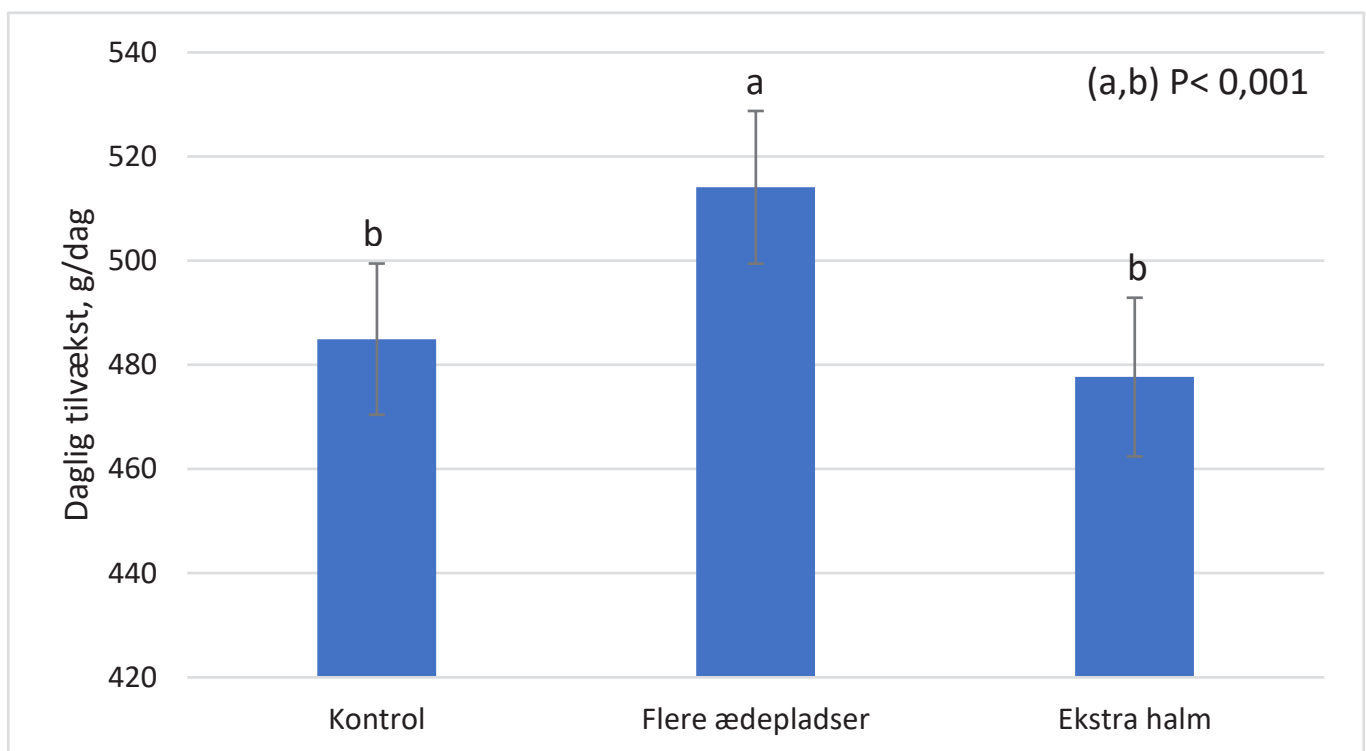
Effekt på halebid

Der var ikke forskel på andelen af stier, hvor der blev registreret halebid mellem de tre grupper. Halebid forekom i cirka 25 pct. af stierne. I stier med halebid blev der ophængt et reb uden knuder midt i stien for at aflede grisenes opmærksomhed. Ved

afgang fra smågrisestalden havde 5,3 pct. af grisene mistet noget af halen på grund af halebid.

Effekt på tilvækst

I stier med ekstra ædepladser var den daglige tilvækst pr. gris 30 gram højere end i kontrolstier ($P < 0,001$). Den højere tilvækst i stier med ekstra ædepladser var uafhængig af grisenes vægt ved fravæning (små, mellem eller store). I afprøvningsbesætningen blev der ved fravæning indsat det antal

Flere ædepladser øgede den daglige tilvækst fra 485 g i kontrolstier til 514 g i stier med flere ædepladser.

grise i stien, som lovgivningen angiver, der må gå i stien ved 30 kg. Det vil sige 0,3 m² pr. gris.

I mange besætninger bliver der indsat flere grise ved fravæning, end der må gå i stien ved 30 kg for at udnytte arealet bedst muligt. Hvis der arealoptimeres, skal væsentlig flere grise deles om en ædeplads, end det var tilfældet i kontrolgruppen. Potentielt forventes der derfor en endnu større effekt på den daglige tilvækst ved at etablere ekstra ædepladser, hvis der arealoptimeres. I fremtidige afprøvninger skal det produktionsmæssige optimale antal ædepladser pr. gris fastlægges ved også at registrere foderforbruget og beregne produktionsværdien.

Kø til foder

Følges de nuværende anbefalinger til 'antal grise pr. foderautomat', vil der stå grise i kø til foderet midt og sidst på eftermiddagen, hvor grisene er meget motiverede for at æde. Grise er flokdyr med en meget fast døgnrytme og udfører gerne den samme type adfærd samtidig. Adfærdsobservationer viste, at der stod flere grise ved krybberne i stierne med den ekstra foderautomat sammenlignet med kontrolstierne

($P < 0,001$). Der blev kun observeret grise i kø til foderautomaterne ved 5 pct. af observationerne i stier med ekstra ædepladser sammenlignet med 50 pct. af observationerne i kontrolstierne ($P < 0,001$).

I perioder med høj ædemotivation er der ikke plads til alle grise ved foderautomaterne. Der er godt nok adgang til foder hele døgnet, men resultaterne indikerer, at grisene optager mindre foder, hvis de ikke kan komme til at æde samtidig med stiefæller, og det går ud over tilvæksten.

I stier med ekstra ædepladser fordelte grisene sig mere ud på alle ædepladser og stod ikke så tæt og åd som i kontrolstierne. Det har sandsynligvis givet mere ro omkring foderoptagelsen, hvilket gav et større foderoptag og hermed tilvækst.

Samlet set peger resultaterne på, at de danske smågrise har et uudnyttet vækstpotentiale. Den højere tilvækst på cirka 30 g/dag/gris i vægtintervallet 6,3-26 kg svarer til en besparelse i foderomkostninger på 2 kr./gris under antagelse af, at der ikke er mere foderspild og, at foderudnyttelsen forbedres som følge af den højere tilvækst jf. landsgennemsnitsdatabasen. Se Meddelelse nr. 1226 på www.svineproduktion.dk

Har dine grise ædepladser nok?

- Ser du generelt grise i kø til foderautomaten midt på eftermiddagen, så kan det være tegn på, at der ikke er tilstrækkelig med ædepladser. Tjek dog først, at det ikke er foderautomatens indstilling, der begrænser ædehastigheden og dermed foderoptagelsen.